

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Francisci Arias, Societatis Iesv Theologi, Tractatus
Tres spirituales**

Arias, Francisco

Coloniæ Agrippinæ, 1603

Cap. 21. De eodem mortificando quoad ciborum quantitatem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-59574](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-59574)

DE MORTIF. VOLVNT. 459

nam & caritas sæpè persuadet vt de consueta feueritate aliquid remittamus, ad solandos & recreandos hospites, aliosque quorum conuersatio nobis proficua est. Id tantùm dico, dum respectus hi absunt, nos, quantum in nobis est, debere fugere istas lautitias ad mortificandum gustatum, imitantumque Christum crucifixum, qui propter nos felle & aceto potatus est.

CAPVT. XXI.

De mortificatione gustus in cibi quantitate.

ALIA inordinatio gustatus est, tantum cibi capere, quantum postulat appetitus, nec antè edendi finem facere, quàm ille sit exsaturatus. hoc enim vitium gulæ est. Vnde B. BASILIUS ait. Non satis esse debet seruo Dei abstinere se à cibis lautioribus & exquisitis, si alijs vilioribus nihilominus vult appetitum explere: nam & in his sumendis moderatio tenenda est, legibus temperantiæ præscripta, cæteroque æquè læsurus animam.

X) mam.

mam, ac si noxijs usus fuisset. Sic
 stilius. Quamquam in hac re certa
 fixa mensura externa designari neque
 at: quod enim vni parum, alteri
 est. & vbi vnus peccat vitio gula, al
 ter nimia se ma: erat abstinentia
 men omnibus proponi potest
 mensura spiritalis, & regula rationis
 nimirum hæc, vt quisque tantum
 mat cibi, quantum ad vitam conser
 uandam, viresque corporis, pro ratio
 ne status & officij, quod exercet, con
 firmandas, necessarium videtur. Hæc
 verò necessitati, vt faciat satis, non
 debet spectare quantum requirat app
 titus, constat enim in hominibus
 nis appetitum plus, quam necessa
 rium sit, desiderare, & experientia
 tidiana docet, eos qui famem omnino
 explerunt, remotis mensis, sentire tho
 machum plus æquo oneratum, & ad
 consueta exercitia esse inhabiles. Con
 trà verò, qui eum aliqua fame, & ap
 petitu plus comedendi à mensura
 dunt, deprehendunt se appetitum
 cisse satis, nec vllam famem sentire
 quod argumentum est cupiditatis
 illam priorem plus sumendi non
 se

DE MORTIF. VOLUNT. 481

se necessitatis, sed vitij gulæ. Vnde S. Serm. 19.
DOROTHEVS agens de hac materia.
Cibus, inquit, sine mensura sumptus
multorum malorum fons est; quia vi-
tium gulæ incurritur, non modò quã-
do supra necessitatem aliquid lautio-
rũ ciborũ sumitur, sed etiã quãdo tan-
tum sumitur, vt venter expleatur & sa-
tietur.

VT verò certius cognoscatur quan-
tum cibi cuique ad vires corporis iuste
tandas satis sit, hanc regulam sancti
prescribunt. Vt quisque experientia
magistra discat & obseruet, quanta ci-
bi copia soleat grauari stomachus: ac
deinde paulatim de illa copia detra-
hat, donec nullã molestiã in digestio-
ne sentiat. Cõtrã quoq; notet, quãta ci-
bi tenuitas & abstinentia eũ ita languidũ
& imbecillẽ reliquat, vt officio suo,
quod sustinet, pro ratione status quẽ
proficetur, & grẽ perfungi queat: ac tũc
paulatim tantũ de comœatu auge-
at, donec sentiat integras permanere
vires ad omnes functiones consuetas
exercendas. Quam ergò quis quanti-
tatem cibi sufficere se ipsa cognõdit,
eam ordinariẽ vsurpare pergat.

*Idem serm.
9. S. Vinc.
de vita spõ-
rit. c. 3.*

X 4 51

Si verò homo anceps hæreat, quæ
ta cibi copia necessaria sit, potius nec
natiõni naturali repugnet, quàm
ueat, cò quod appetitus, vt dicitur,
nequam, & colore necessitatis desit.

Lib. 10 con-
fess. c. 31.

at. Quæ de re sic B. AVGVSTINVS, Hic
me docuisti, inquit, vt quædam
medicamēta sic alimēta sumptur
cedam. Sed dum ad quietem satiat
ex indigentie molestia transeo, in
transitu mihi insidiatur laqueus car
piscentie. ipse enim transitus volu
est. & non est alius quo transeat
quo transire cogit necessitas. Et car
lus sit causa edendi & bibendi, ad
se tanquam pedisse qua periculosa
ditas, & plerumque præire conatur
oius causa fiat, quod salutis causa
facere v. l. dico. v. l. volo. nec idem
suo virusq; est. Nam quod saluti
est, delectationi parum est. Et sepe
sum si, vtrum adhuc necessariam
vis cura suscipi humpetat, an volu
ria cupiditatis fallacia misist
suppetat. Hec ille.

CÆTERV Metiam si quis non
hil excedat in alteram partem,
tamen semper periculi est, quocirca

DE MORTIF. VOLUNT 463

que non est in cibis lautities: & idcirco
 S. Vincentius rectè monet, neminem *Loco est.*
 reformidare debere tantum panis mā
 ducare, quantum satis est, & necessitas
 naturalis postulat, modò postea ad o-
 randum vel legendum, cum opus est,
 non sit ineprus. SANCTI quoque hor-
 tantur ad viramque corporis & ani-
 mi sanitatem tuendam optimum cō-
 silium esse vniuersam temperantig
 rationem, tum in cibo sumendo, tum
 in ieiunio exercendo tenere, & non
 nunc in seueritate abstinentiæ, nunc
 in explenda cibi cupiditate limites ex-
 cedere. Ita docuit quidam vir sanctus
 apud Sozomenum, Abstinentia, in *Trip. l. 2.*
 quibus, moderata & continuata, mo- *c. 1.*
 dum & limites rationis non excedēs,
 operibus caritatis coniuncta breui ho-
 minem prouehit ad perfectionem, &
 statum ab omni perturbatione affe-
 ctionum immunem. A que hæc com-
 munitis fuit sanctorum sententia, ac
 valdè salutaris, v' pote qua multa in-
 comoda, damnaque spiritalia cauē-
 tur, quæ solent ex nimia vitæ austeri-
 tate consequi, vt bene expendit CAS-
 BLAN, s. J. cens. *Ad alior est rationabilis Lib. s. c. p.*

X 5 6177

etiam moderatione quotidiana refertur,
quàm per intervalla arduum longum
que tenuit. Non inmoderata
dicitur non modo mentis labefactari
stantiam, sed etiam orationum
sua reddere lassitudine corporis
viam.

Ac Deus tanto zelaret, ut
sui moderationem certam sequatur
in capessendo cibo, ut quoties
prævaricati fuerint, aliqua poena
porali puniat, ut morbo, dolore cap
tis, vel alio defectu, quo minus
suo rectè fungi possint: nec enim
nes peccatorum pœnas in alteru
lū referuare voluit, sed aliquas
mittere, & immittere, ut exper
mali nos ipsi prudētiores effi
Certe in historijs legimus multo
serabiles & calamitosos casus ex
incontinentia secutos. Attila Hun
rum rex, cum aliquandò ad furti
tem canasset, à cœna tantam vim
guinis per nares effudit, ut subd
m tunc animaduertente, suffocatus
Similes casus quotidiani sunt, &
homines existiment esse fortuito
tamen potius credendum est, diuine

*Pulgosus
lib. 2. c. 12.*

DE MORTIF. VOLVNT 469

stigi peccata vobis vindicantis esse effectus, vt temperantia leges deinceps sedulo custodiamus.

CAPVT XXII.

De mortificando gustatu. ratione finis in vobis sumendis proposito.

QVAMVIS arduum, magnæq; virtutis sit, gustandi sensum coercere circa ciborū qualitatē, quantitatēque, de qua hactenus egimus: tamen difficilius, laudabilisq; est eundem mortificare quoad finem, qui in sumendo cibo nobis debet esse propositus. Quidā nullū alium finē sibi præstiturum habent, quā molestiam famis depellere, qui virtutis finis nō est. Alij ipsam ciborum delectationem, & huiusmodi vitiosus est. nam auctor naturæ Deus non comestionem dicitur ad delectationem, sed dicitur ad delectationem ciborū ad comestionem. Alij cum dicto fine, volunt videri potentes & magnifici, & idcirco mensas varijs, pretiosisq; dapibus instruant, quāsi finis omnino vanus est & perniciosus. *Haec omnis appetitus inordinatio*